

AKATALPA

Temmuz 2013 - Sayı 163

Aylık Şiir ve Eleştiri Dergisi

ISSN 1305 - 7685

İrfan YILDIZ

Oresay Özgür DOĞAN

İSKELET İSKELE

bir beyaz iskele
teyel bir eve
gölgelerde uçarak
çeşmelerden kaçarak
kanar bir eşige

göklerde turna
ağlayı gider
çocuklarca gülerken
uçurtmalarca ölerken

atların boyları kadar
ulu bir yola bakardı
nallarını severken
yıldızlara bakardı

kara bir at
sevdalı iskelet
suların ruhuyla
yüzer dolunayda
çitlerin içinde

geyikler omuzlarken dağları
meşelerle değirmen suları
ağlayıverir mezarın başında
iskelede, sonsuzluk başında
kayıklara bakarak eflatun günler

bir martı düşer yere
balıkların gözlerinde
karabatak bir akşamda
derindeki lacivert kaptan

kürekleri çekerek
dalgalarla düşerek
atları göre göre
koşar gider bir yere

VİNÇLER

Şimdi birkaç uyumsuzluk fotoğrafı çekelim
yakın ölümler çukuruna kendini seyretme saatlerine.

Nereden çıkar böyle şeyler! Telkinsiz.

Ama insan kuşkudur, büyürken yalnızlığına.
Ama kuşlar dallarını kutsar, fısıldaşarak.

Şimdi telaşla koşuşturabilir soğuk ürperti
korku eşiklerini geçerek.
Aman ciddiye alalım sıkıntı olmasın diyebilir.
Aman dikkatli olalım şeyleri aynılaştıralım.
Aman allah korusun diyebilir. Desin.

Atları kırbaçlayalım.

Şimdi sen topçu kışlasının denetimli bahçesine
akıllandırılmış yeşillikler ekebilirsin.

Gaz bulutları dağılınca orada Gezi'de altı ağaç göreceksin
orada sivil ve itaatsiz
orada altı ağaç aşk ve tutkuyla özgürlük şarkıları söyleyen.

Ve yok etmek alın yazısıdır kubarın tortunun

Sonra yer çekiminden firar etmiş özellikli haller
veya derişmek için el feneri ışığında raks
forsundan soyunan tunç eğilimler, uzlaşmalı iyilikler
kâğıtta hınç köprüleri, ürkü imleri
şiltesi çekilmiş ulu hükümler ve yavuz tomalar
anlama kıvranan. Desin.

Atları kırbaçlayalım.

Ellerimi uzatıyorum dünyanın en uzak parkına
orada yağmur ve iğde çiçekleri...

Artık ustalıklarla tutulur acının nöbeti.

Fatih Akça, Necati Albayrak, Hüseyin Alemdar, Nilüfer Altunkaya, Suat Kemal Angı, Kadir Aydemir, Yılmaz Bozan, Hüseyin Avni Cinozoğlu, Serdar Çakıcıoğlu, Ünsal Çankaya, Halim Çiftçi, M. Güner Demiray, Oresay Özgür Doğan, Öztekin Düzgün, Necati Eker, Sema Enci, Özgün Ergen, Arif Erguvan, Seda Eriş, Osman Serhat Erkekli, Ozan Genç, Mehmet Girgin, M. Sinan Karadeniz, Nevzat Konşer, Hüseyin Korkmaz, Hande Kuşuluoğlu, Bilal Nergizli, İbrahim Oluklu, Seyhan Özdamar, Mustafa Burak Sezer, İlkay Şahin, Ertan Şahin, Turgut Tan, Merve Tokgöz, Hasan Varol, İrfan Yıldız, Erol Yılmaz.

OZANIN OZANDAN BAŞKA DOSTU YOK

Ozan GENÇ

Adamcağızın adını ezberleyemedim gitti, bilgiçlik erdem değilse de, suç da bende değil hani; bu eski yazıncıların adları ne denli birbirini andırıyor, hele de soyadı kullanmayınca. Hoş günümüzde soyadı kullanıp da adları yine de birbirine benzeyen, karışan yazıncı arkadaşlar da yok değil. (Bu yüzden başıma epey kaza da geldi: Beni çok seven Sezer Gölgedeyişar yerine hiç sevmediğim Sezer Duldadagezer'e göndermişim kitabımı, Nesrin Açı'nın aldığı ödül için Nusret Uçan'a kutlama yazmışım, ayırt etsem yazar mıyım, Süheyla Tokuş'a yazdığım çok özel bir mektubu Sümeysra Yokuş'a göndermişim, vb. vb.) Her neyse, Ahmet Rasim ya da Ahmet Haşim, işte o, dost olduğu yazıncılardan birer fotoğrafını ister, büyütüp evinin salonuna asarmış. Sonra da arası açılınca fotoğraflar hooooop doğru tuvalet duvarına...

Sabırlı adammış! Düşünebiliyor musunuz, tam da "o iş"i yaparken karşınızda bir dizi sevmediğiniz yüz... (Özüre sığınarak, ekleyeyim: Barsakları çalışkan biri olsam hadi neyse, bende epey sıkıntılıdır o iş, Godot'yu beklemeye dönüşür sıklıkla.)

Bunu yazarken, yüreğimin sızladığını içtenlikle söylemek durumundayım. Şurada bir avuç yazıncıyız, gönül ister ki dostluklar hiç eksilmesin, yürekler hiç kırılmasın, herkes birbirini sırayla övsün, gönül alsın, herkes sırayla ödül alsın... Artık herkese yetecek kadar dergi, artık herkese yetecek kadar ödül, artık herkese yetecek kadar yıllık, artık herkese yetecek kadar yazımsal / cinsel eş var, öyleyse neyi paylaşamıyoruz? Öyle bir devirde yaşıyoruz ki ozanın ozandan başka dostu yok abi. Öyleyse nedir bu kırgınlıklar, küslükler...

Yazılarımı izleyenler bilir, ben başından beri, elimden geldiğince büyük yazıncı abilerimi anmaya, küçüklerimin gözlerinden öpmeye özenmişimdir. Ben herkesle iyi geçinirim. Ne yazık, ne acı, kimileri benimle iyi geçinmiyor. Emin olun "Vizontele" filmindeki "Ne konuşuyordun ulan karıyla" "Kiiim? Karı benimle konuşuyordu" diyalogu gibi değil durum, kimi adamlar ve kimi bayanlar nedense benimle gerçekten iyi geçinmiyor.

Oysa bakın, dergiciler ozana düşman, yayıncılar ozana düşman, eleştirmenler ozana düşman, öykücüler ozana düşman, romancılar ozana düşman, iktidarlar ozana düşman, hadi onlardan geçtik muhalefet partilerinin bizden bir ozanın dizelerini dillendirdiğine hiç tanık oldunuz mu, stadyumlarda dizelerimiz haykırıldı mı, meyhanelerde Hayyam'ın bayat dörtlükleri dışında şiir anılıyor mu?

Rıfkı Tıpkı, günümüz önemli ozanlarını sıralarken, beni unuttuymuş. Kırılmam mı gerek şimdi? (Bir defterim var, orada kim nerede ne yazmış hakkımda, not ediyorum, tarihe iz düşüyorum. Kendi bilir.) Nabi Üstünırkdaş, kitaplarımı kitaplığından atmış. Canı sağ olsun. Yalnız haber verse ben alırdım. Ödemeli kargoyla gönderebilirdi. Depomda yerim var. Ben de onunkileri mi atayım şimdi? Bana imzalarken yazmış olduğu yüceltmelere yazık olmaz mı? Numan Uman, danışman ve karışman olduğu bir etkinliğe katılmamam için elinden geleni yapmış. Üzüleyim mi şimdi. Kalkıp onun için yazmakta olduğum yazıyı (hayır, yırtıp atmadım) adları değiştirerek Leyla Şehla'nın son kitabına uyarladım, pek bir şey fark etmedi.

Sonuçta yazımsal imgeselliği ve belirtimsel bağlaşıımı, şiirin içsel (üretken) ve dışsal (kuşatıcı) tin'ini, anlamsalın dizimsel değil dizisel örgütlenişini, anlam katmanlarının yoğunlaşma kombinasyonunu (yoğunlaşma kombimiz bozuldu, servis gelecekti sahi) ha Numan serimlemiş, ha Leyla, ne fark eder...

Sevgili ozan kardeşlerim, şurada taş çatlasa beş - on bin kadar ozanız, bir düşünsenize, her ozan çıkan her şiir kitabından bir tane alsın... Haydi yarısı alsın... Bana güvenin, yayıncılar kapılarımıza dizilir, televizyoncular peşimizden koşar, cebimiz üç beş para görür. Ozanın parası ozana helaldir. Hem senin de sıran gelecek. (On bin ozan yılda bir kitap çıkarsa... Bazı açık gözler beş altı tane birden çıkarır ya biz bir diyelim. 10.000 x 10 TL. = 100.000 TL. mi ediyor. Çok demeyin. Ozana çok görmeyin. Bulup buluşturup bu parayı alalım ozan arkadaşlarımızın kitaplarını. Kitapçılar da ivme kazanır böylece şiir kitapları getirtme konusunda. Hatta şiir uzmanlık kitapçıları, olmadı, uzman şiir kitapçıları kurulmalı, buralarda ozan arkadaşlar gönüllü çalışmalı. (Ama nesnel bir gönüllülük olmalı bu, müşterilere kendi kitabını kakalamamalı.) Ayrıca kitap çalarak şiir kitaplığı kurmuş ozan arkadaşlara da dikkat edilmeli, gerekirse polis ozanlardan yardım alınmalı. (Bu arada beni potansiyel müşteri sanıp mail adresimi şiir kitaplarının duyurularıyla dolduran arkadaşlara: Ne diyeyim, pazarımızı bol olsun. Siz benim kaç kitabımı aldınız ki ben de sizinkini alayım. Beleşe verdiğim kitapları bile beleşe sahafalara verenler oldu, adları bende saklı.)

Kimi ozan arkadaşlar "Şiir Sevenler Cemiyeti" öneriyormuş. Ne diyeyim? Tanrı iyiliklerini versin. Günümüzde şiir seven mi kaldı? Bu arkadaşlar ozanın ozandan başka dostu kalmadığının ayırtında değil henüz. Evet, örgütlenelim ama kendi aramızda. Bilmem ayırtında mıyız, biz ozanlar, yazar örgütlerinde ikinci sınıf durumundayız. Hiç adında "ozan" belirtimi bulunan bir dernek gördünüz mü? Neden "Ozanlar ve Yazarlar Sendikası" değil de sadece Yazarlar Sendikası? (Kuşkulandırmıyor değilim, belki de benim adım da Ozan olduğu için usuna gelse de bazı arkadaşlar geri tepiyor olabilir bu düşüncüyü). Hem bakın, şimdiye kadar bir araya gelip ortak etkinlik koyan eleştirmen, öykücü ya da romancı gördünüz mü? Hepsini kendi köşesinde. Hepsini bireysel. Hatta bireyci. Burunları da Kaf dağında. Oysa biz ozanlar öyle miyiz? Her saat beraberiz. Toplumsalız. İç içeyiz. Dergilerin çoğunu biz çıkarıyoruz. En çok ödülü biz, bize veriyoruz ve böylece en çok ödül bize verilmiş oluyor. Sosyal medyada biz varız. En çok blog bizde var. İnternet sözlüklerinde en çok biz övülüyoruz, bunları yazan, kendimizi öven de biz olduğumuza göre, dolayısıyla oralarda en çok yazan da biz olmuş oluyoruz. Öyleyse ötekileri neden sırtımızda taşıyalım. Ozanlar Derneği'ni kurmak için geç bile kaldık. Hatta kapısına yazalım: "Düzyazanlar - eleştirmenleri de kapsar - giremez" diye. Zaten eleştirmenler girerse, oradan hayır gelmez. (Ramis Dara büyüğümüzü ayırık tutalım. O girebilir.)

Birden aklıma geldi, sahi Şiir Anonim Ortaklıkları, kolektif ya da limited de olabilir, neden kurmuyoruz? Aslında eylemsellikte var olan ortaklıkları tüzeselleştirmiş olacağız. Zaten tüm ozan arkadaşlar, çoğu biraz mahalle bakkallarını andırırsalar da, şirket şirket değil mi? Tüzesel şiir ortaklıkları olunca bakarsınız iş büyür, şiir holdingleri oluşur. (Kulağa hoş geliyor ha!) Hatta bu sayede aile boyu ozanlar da aile boyu mahalle kavgası yapmaktan kurtulur, şiir holdingin tüzel kişiliği adına devinilir.

Düşünüyorum da, birbirimizi yiyeceğimize, bunları neden düşünmüyoruz?

GEZİ-ŞİİR

1
İnci dakika, ince cennet yarın öleceğim, biliyorum
yirmi bir adım oldu on beş günde; en güzeli *Çapulcu*
uzak yarın bu adla anılır mıyım bilmiyorum--

2
“Özgürlük de öğrenilmesi gereken bir şeydir!”
mi demişti Adorno
kendimi bildim bileli hem uzak hem yarın ülkem!

3
Ah! Yirmi yıl var hem lirizmi arıyorum hem dadaizmi--

4
Babam annemden, ben babamdan gençtim bir zamanlar
Allahı ve şiiri ayna yapıp kırardım!

5
Sahi, kim ve kaç kişi
böylesine yanlış anlamış olabilir g e n ç –
liği, gökyüzünü, köpekleri ve devleti--
Taksim Gezi Parkı *Susuz Yaz* yüzyılın şimdisi!

6
Bir yanım Heidegger bir yanım Hölderlin
Yılmaz ve Deniz’ler için göğe bakmalıyım bu öğlen
nasıl da üniversite gençliği elli birim
biraz kötülük, çokça iyilik kalbim ve ellerim

7
Ah! Kendini ağaçlara dolamış bir kız çocuğu, kızım
hiç durmadan uzuyor göğe doğru
Ece sivili ve sınırlıplak!

Beyoğlu, 13 Haziran 2013

Kadir AYDEMİR

GİDERKEN YAPAYALNIZ

Kalbini dinlemiştim, eğilip
Bir yaprakla örter gibi üstünü
O gece, fırtınadan önce
Işıklar henüz sönmemişti
Yan komşunun elinden
Yere düşmemişti kristal bardak
Ayrılık hiç geçmemişti içimizden
Çekirgeler bile uykuda, bak
Kara ağaçlar sakın
Ölüm mü?
-Çok uzak bir şarkı
Oysa yapayalınızdır her şey.

Buz tutmuş kalbin
Öğretti bana:

Gözyaşı hep
Kelimelere dökülür.

İYİ AYRILIKLAR

sustuğum yerden başlıyorum susmaya
beni görünce sevinenler azalmış
sustum kuşlar konuşsun diye
hayallerimin bankalarına zürafalar otursun
sustum ben ki ölümler arkasından bile
susan biriyim
öyle böyle öyleyim ama iyiyim demeyi öğrendim

tüm saygım havalanıyor
gazi değil de taşı bitiyor çakmağın
hamamın suyu biranın köpüğü bitiyor
dişlerimin beyazı
tırnaklarım dökülüyor parmaklarımdan
attığım taşlar başıma değişiyor
bir şey olacak
gayri resmi doğum günüm olacak

herkes için uygun bir vakit var mıdır
uygunsuz vakitleri bilebilmeyi isterdim
içkiyi sigarayı bırakacağım
sana başlayacağım demeyi isterdim
artık az görüyorum martıları
egede kim kaldı benim aklım kaldı

işaretlerle konuşamıyorum sade gülmeyi biliyorum
çoğu kalem çalmayla oluyor çalakalem
kötüler tembel olsaydı böyle olmazdı
ben cahil ipliğiyim bu kumaşın
en sırtanı desenin
çeperin en incelmış yeri
başım diyorum bir halatın içine
girse mi girmese mi

memelerin artık birer balon bu ağızla şişirdiğim
biraz yürüyünce karşıma çıkacak bahar olsan
bir şişeden ne kadar süt dökülebilirse devrildiğinde
kalan kısmını içsem
gemiler ipek gemiler terli
keşke perdelerinizi çekmeseniz

ve bu sabrın sonu gelir mi
yasak olan çimlere bastıkça
güzel kadından vazgeçecek kadar kahraman değilim
karşı kaldırımı sever gibi severim
halbuki ayrılığı andıktan sonra
susmaktan başka bir şey konuşulmuyor
deri montlar da insanlar gibi
eskiyince buruşur
birbirimize baka baka
derilerimiz buruşacak

Hüseyin Avni CİNOZOĞLU

EMİNE

Ben ömrümde birkaç bahar gördüm
Emine hiç bahar görmedi
“Bacımı Koyvermeyen Şizofreni”

Bir deli kral
Deli midir kral mı?

Saraya prangalarla bağlı
Bir köle belki de

Kralların kalpleri yoktur

Dünyaya kral olarak gelmeyi murat etmem
Bir uzun zemheri Emine'nin hayatı

Bir ırmak gibi taşlara vura vura
Aktım durulmadan aklım çılgınlık içinde
Bir durgun göle varmak gibi ölüm
Göle karışınca sükût edecek çağılışı

Otuz iki yıl oldu Emine'yi görelî
Emine'nin imtihanı bir Eyyüb sabrı
Dünyaya tekrar gelmeyi istemem
Gelirsem bir daha Emine'yi seçerim
Eş ya da kız kardeş fark etmez.

Seyhan ÖZDAMAR

PUMA

bana bir puma koşuşu geldi.
ona Miranda de,
bazen bir puma
kedigillerden sayılmayabilir.

aşk işte, ayna değil
bir ayna, derslik değil.
ona Miyyaaavvvv de
bazen beni gördüğünde sırtını kabartır.

tuzak iklime bir kuyu
karanlığımdan başka ne verebilirim,
bağır ve duy
biçimsiz incilerin biçimli seslerini.

bir kedinin bazen bir pumaya
bir pumanın bazen bir kadına
bir kadının bazen bir anneye
dönüşebilirliği.

desem ki dersliğin içinde de ayna var bütün
ona mevsim de
bazen eteklerindeki saat uyandırır seni
bazen sarı renktedir, yeşilin geçiciliği.

İbrahim OLUKLU

KONUŞ KARDEŞ KADIN

Zamanın hükmünü sen veriyorsun kardeş kadın
Daha çekirdeğini çitlemeden de mevsimin.
Senden önce budandı bu toprağın bağları,
Üzümü ellerinden öper, şarabına geç kaldın,
Çöpleridir kim bilir senin topladığın...
Olsun, hükmün sürmese de sürüyormuş gibi yap,
Hiç'ten ve hiççilik'ten haberin olmasa da konuş
Devir senin devrindir susmamacasına hiç...

M. Sinan KARADENİZ

OLAN CADDESİ

Benim gözlerimle mi bakıyorsun sana
Ben seni gördüğümde gülerim
Bir gülüş büyür bakıyorken gözlerimden biz
Bir hayret büyür aynı açığa koşullandığımızda
Büyütür her nesneyi gülüşümüz
Aynı minyatürü tutarız avucumuzda

Belki bu hayret sana garip gelecek
Tüm duyular arasında fark edilen işaret
Göz kırpar gibi, el eder, sanki masada unutulmuş çiçek
Bakınca içine girilen, hani benim gözümle sana bakıyorsun
ya işte öyle
Dudağına, kokuna, sonra işgüzarlığına...
Ben ne kadar güzelim sana bakarken; seni unutunca pis
kokulu ayna

Benim gözlerim iki bildircin oynaşında seni arar
Gecenin sesinde, inişinde yaprakların yere, suyun
kaynayışında
Birlikte bakar mıyız? buyur; yani gözlerimi kullan
Al götür bütün fikrimi güzelliğine
Sana açılan bir aç bulalım çabucak, seyredelim gözlerimden
biz
Ben güleyim sen de benim gülüşüme yerleş, edamdan eda
kazan
Dalgayı, rüzgârı, buharı merakı okuyalım sana bakarak
Yani gözlerimden sana bakalım diyorum bu kadar basit
Böylece renk alalım odağımızdan

Nerden geldi aklıma benim gözlerimi kullandığın
Kim oluyorum ki kendine gözlerimle bakasın
Getirdi işte sana bakan yüzüm bebelerden
Asya'da deniz kıyısında harabe kentlerden
Bahçelerde arı yalnızlığı, işe koşulan işçilerden
Binalar, insanlar arasında elimde senin ipin
Ezilen bir güvercinden savrulan tüylerden
Olan caddesinde oynayan bütün kaderlerden
Sıyrılan bir hayretle duruyorken
Geldi işte aklıma gözlerimi kullandığın

Buyur, hadi gözlerimden sana bakalım

Ünsal ÇANKAYA

CAN KULAĞIYLA

Dinlerim, denerim, iki parmak iki elden
dil altına sıkışacak ve sonra dil yarım rulo
üfle haydi, sal ışığı, sal dağlara.

Herkes yapar, herkes gider, herkes döner
çalar bilinen çılgınlıkla geldim diyen o ışığı
oturur yağmuru bekler.

Ben hiç öğrenemedim ıslık çalmayı
suların akışı gibi adımlarım, giderim,
dönsem kimseler duymaz.

Beklerim o çardakta, suyum o testide soğur
şimşekler deler gökyüzünü, dikemem,
bilmez kimse nasıl ağladığımı.

Oturur günlüğüme bu yalnızlığımı yazarım
yazdıkça yabancılaşır bana yaşadıklarım
benden başka birisi okur bunu.

Kimse kim okur yazarlığım!

Gebze, 16.01.2013

Sema ENCI

TE CETVELİ BABAM

göğsümün orta yerinde sızı
ocakta kaynamış taş
elleri hep yüzüne yakın
büyük fotoğrafta te cetveli babam

okyanus ötesine mektuplar yazarken tanrı'ya
ne masallarla uyunur bir göz bıraktı
ne huzurlu bir kalp...
sıra sıra kahverengi çocuklar
lastik ayakkabıların ucunda dünya
babamın ağzı kuş yuvası
yollarsa çabuk çabuk çırpılan kanatlar.

işte kıskandı şu ağaç
şu kırmızı taşlar kaldırımda
şu sardunya o sebepten eğilmiş sokağa
sallardım da firçamı
biçimi bozulmasa yağmurun
ıslak bir bank
tenha bir parkta.

birazdan açılacak kapı gıcirtısı babam
yürek kıpırtısı
kaç zamandır kapalı kapılar ardında.

11.06.2013

Özgün ERGEN

SEVGİLİM PANZERLERE KARŞI

İçimde ağaçlar büyütürüm tırnaklarımdan

Köküne sarılalım sevdanın
Bademler doğuralım gün batımında rüzgâra karşı

Soru işaretlerinin kancasında çürüyen inciri uyandırılım
Karıncalar insan öldürüyor, develer geçip gidiyor
boyunlarını eğerek
Gökyüzünde sıraya girmiş ünlemler

Dudaklarına çağlayanlar sarayım sevgilim dikenleri aşayım
sana varayım

Yüksünme sakın gözyaşından, mumun bile dibi tutar
ağladığında
Kitaplar kalkan, mızıkadan çadırımız, sevişerek çoğalırız

Nasıl ki kandiller ısıtamaz artık bizi
Sevgilim dindar değil insandar!

Bir bebek "günaydın"a çıkar
Rahmimde binlerce güvercin

...
Eylem olsun adı

Nevzat KONŞER

BEN SOKAĞI

Çantamda taşıdım bütün gün gülümsememi
yalnız bir ağaç gibi kök verdim hayata
simitçilerden geçtim, sokak satıcılarından
kıvrıldım kalbimdeki çarşıya.

-Rum işi bir bina heykeli olup sustu şehir-

Caddeler resimlerdeki gibi masum değildir dedim
renkleri de olmaz sokak kavgalarının
arabalar bile didişir birbirleriyle
hiçliğini kemirir sürekli insan

Sakin bir pazartesi çizdim sol elime
bahçesinde gezindim sıkıntının

-Her kaldırım sürgüsünü çekti gezintilere-

Uçtum, zaten hayaller kanatlıydı çocukluğumda
babam doğu yönünde bir tren garı,
uzun bir yolculuk şiiiri elimde babam!

Çantama sığdırdım bütün gün şehri
saçlarımı kestim eski kafalı bir akşamda.

-Yüzüm, ömrümün hüznün hali!-

SÖZCÜKLERİN EFENDİSİ'NE MEKTUPLAR -14

Nilüfer ALTUNKAYA

Kişisel tarihimiz biz kalabalıklaştıkça bir anlam kazanıyor belki de... Bu anlam arayışının peşinde koşmak hem sürekli bir hiçlikle yüzleşmek hem de ölümün kollarında dans ederken hayata uyanmak gibi... Ürkütücü ve güzel.

Yalnızlık ve yabancılaşma şairin çağıyla yüzleşmesini nasıl da bu anlam arayışıyla bağdaştırıyor. Eğer yalnızlık ve anlamsızlık duygusunu yılgınlık ve vazgeçmişlikle birlikte dayatan bir sisteme karşı koyamıyorsa o şiir kimin şiiri olacaktır? Sanki herkes bir yalana tutunarak yaşamının derdine düşmüş de biz bu olan bitenin dışında kalabilmek adına şiire sığınmışız gibi... Mesafesiz ve uzak.

Günler sıcak ve boğucu geçiyor. Akşamüstü birden bir yağmur başlıyor. Bir şekilde yakalanıyorum yağmura. Kalabalıkta bir yerlere yetişmeye çalışırken ya da aklımda dolaşıp duran seslerin, çoğalıp duran düşüncelerin peşinde başıboşça yürürken. Sırılsıklam da olsam acele etmek istemiyorum ve böyle bir yağmurda seninle el ele yürümeyi hayal ediyorum. Umutlu ve aşık.

Hiçbiri gerçeklerle örtüşmüyor bu hayallerin. Hiçbir zaman da gerçek olmayacaklar belki de. Ama hayallerimiz ve inançlarımız yoksa gerçekler neye yarar ki?

Bir halkın uzun ve yorucu bir uykudan uyanışı. Belki de gençliğin yeniden gençlik oluşu. Ben bir özgürlük çılgını olarak atılan bu direnişi seninle birlikte yaşayamadım. Ama senden dinlediğim ve sosyal medyadan izleyebildiğim kadarıyla ilk günden beri, yeniden umutlanmamıza yetecek kadar güzel bir eylemlilik içinde olduğumuzu düşünüyorum.

Elbette birdenbire değil, yıllardır süren baskılara karşı oluştu bu direniş ruhu. Kim ne derse desin! Gezi Parkı direnişleri ile gençlik şimdiden daha önce yapılamamış olanı başarmıştır, bana göre. (Tabii ki bu hareket, üzerinden zaman geçtikçe daha iyi ve farklı açılardan değerlendirilecektir, çünkü sosyolojik olaylara nesnel yaklaşabilmek için bu gereklidir. Ama ben şimdiden bu gençlerin çok önemli bir şey başarmış olduklarını düşünüyorum.) Hangi açıdan bakarsak bakalım, bir çevre duyarlılığıyla başlayan ve halktan 'kendiliğinden' ve gittikçe güçlenen bir karşılık bulan bu muhalif hareket, bir yandan tüm ülkede polislerin eylemcilere uyguladığı şiddet dolu müdahalelere rağmen direnişten vazgeçilmemesi ile tam bir özgürlük talebine dönüştü.

Ama tüm bunlar bir anda başlayıvermiş gibi düşünülmemeli. Gezi Parkı için yapılan eylemlerin de, halkın iktidar tarafından sürekli dışlanan kesimlerinin tepkilerinin de bir diyalektiği var elbette...

Baran Alp Uncu; "Gezi Parkı Nasıl Okunmalı?" adlı yazısında bu oluşum sürecini şöyle değerlendiriyor:

"Gezi Parkı direnişine gelen yol da böylesine esnek, lidersiz ve hiyerarşik olmayan ağ-tipi organizasyon üzerinden şekillendi. Gezi Parkı'nın yıkılmasına karşı çıkanların bir araya geldiği Taksim Platformu, aylar boyunca sembolik eylemler düzenleme, projenin olası etkilerini uzman raporlarıyla belirleme, basın açıklamaları ve diğer protestolar yoluyla konuyu gündeme taşıma ve kamuoyunu bilinçlendirme, imza kampanyası düzenleme ve hukuki mücadele yürütme gibi birçok işi yaptı. Burada önemli bir noktanın altını çizmek gerek. O da, hiçbir büyük ölçekli protesto sıfırdan ortaya çıkmadığıdır. Taksim Platformu'nun tüm çaba ve eylemleri geniş çaplı Gezi Parkı direnişinin altyapısını hazırlamış oldu."

Ağaçları geceleri de korumak gerektiği fikriyle çadırların kurulmasının, öğrenci kolektiflerinin çadır kurma girişimine destek olmasının ve eylemcilere yönelik uygulanan polis şiddetinin, direnişi farklı boyutlara taşıdığını gördük. Televizyonların suskun kaldığı olaylar, güçlü bir direniş dönüşürken, insanlar sosyal medya aracılığıyla haberleşerek birçok ilde polislerin sert müdahalelerine rağmen sokaklara dökülmeye başladığında kimse bu kadarını beklemiyordu belki de... Bu eylemlerin 'kendiliğinden' bütün ülkede yayılan bir özgürlük hareketine dönüşeceğini kim tahmin edebilirdi ki? Bunun nedenleri, niçinleri ve zamanlaması ile ilgili konuşurken, insanların "hayır deme özgürlüğü"nü kaybetmesinin yarattığı umutsuzluğun birdenbire yerini umuda bırakması şeklinde yorumlanabilecek bir sivil refleks belki de ilk kez böylesine hızla karşılık bulduğunu söylemiştim. Sesinde coşku vardı, bir çocuk kadar dalmıştın kendi dünyana, karanlık yürekleri ışığa taşıyan bir şiirin dizelerini düşünür gibiydin. Uzaktaydın, aylardır kimsem değildin, belki çoktan inanmıştım yokluğuna... Sonra sesin öylece kalakaldı dağılmadan. Sesinin her tınısında vardı; o devrimci inanç.

Sonra bana Gezi Parkı'na ilk çadırı kuran Mehmet Arslan'ın çadır kurmaya nasıl karar verdiğini anlattığı bir röportajdan bölümler okudum:

"Salı günü Sırrı Süreyya [Önder] Gezi Park'ına gelen ilk dozerleri durdurunca insanlarda "Bizler burada yokken dozerler ağaçları kesmesin" diye gece kalalım fikri oluştu. Ben de eve gittim, çadırımı ve uyku tulumumu aldım, saat dört gibi geri döndüm ve Facebook'tan duyurdum. Şenlik havası oluşsun diye umuyordum. Öğrenci kolektifleri geldi, onlar da 30 kadar çadır kurdu. İlk gün kolektifin dışında çadır sayısı bir ya da ikiydi.

Aklımda beklemek vardı. O gün iki ağacı telef ettiler, kimse kalmasa devam edeceklerdi. Hükümeti devirmek gibi politik bir amacım yoktu. Gayet kamp havasıyla geldim. Hatta açık öğretim kitaplarımı yanıma aldım, ders çalışıyordum."

Burada çadır kurarak direnişleri destekleyen gençler de aynı ruhu taşıyordu. Ülkede olan bitenlere artık sessiz kalmamak ve bir direniş gösterebilmek!

Aslında sen her akşam direnişlere katılırken, içimdeki korku ve kaygılara rağmen bir yandan da gurur duydum seninle.

Korku ve yabancılaşma bu insanları uzun zamandır susma ve boyun eğme noktasında öğütürken, 'hayır' diyebilme kararlılığı, sesini duyurabilmenin özgüveniyle haklı olmalarına olan inançlarını da güçlendirdi işte. Daha önce hiçbir şekilde siyasi bir eyleme ya da bir sokak hareketine katılmamış olan insanlar sokaklara dökülmeye başladı.

Peki ama hepsi bu kadar mı? Elbette değil! Bazı noktalar var, özellikle dikkatimi çeken ve seninle konuşmaya fırsat bulamadığımız. Öncelikle vurgulamak istediğim; harekete öncülük edenlerin ve bu öncü grupların eylemlerin yaygınlık kazanmasından sonra ve polis şiddetine rağmen ilk aşamadaki hümanist ve herhangi bir siyasi örgütlenmeden bağımsız barışçıl, doğa yanlısı ve 'ideolojiler üstü' tutumunu koruma refleksi... Sen bunu belki farklı değerlendiriyorsun ama bana göre çevreci bir refleksin devamı olarak gelişen ve gençliğin akıl almaz bir dayanışma ile siyasi oluşumların güdümü dışında tutmayı başardıkları bu 'ideolojiler üstü' tavrıda son derece barışçıl ve siyasetteki muhalefeti aşan bir karşı koyuş var.

Belki de ülkemizde olduğu kadar dünya genelinde de bu yanıyla ilk denilebilecek bir hareket gibi görünen bu eylemlerdeki kendiliğindenlik de işte bu 'ideolojiler üstü' muhalif bir yapısı olmasında aranabilir. (Ne yazık ki iktidar partisi bu noktayı hâlâ anlamak istememekte direniyor... Eylemciler, hassasiyetle herhangi bir siyasi oluşuma bağlı olmadıklarını vurgularken, hükümet yetkilileri ve Sayın Başbakan'ın konuya inatla bu eylemlerin muhalefetin başının altından çıkıyor önyargısıyla yaklaşması çok dramatik doğrusu!

FIRAT ve GÜL

karanlığında körelir güneşin gülleri, görünmez,
sözcük arazisine düşen yağmur, bir çırpıda--
çölünü yeşertebilir mi ki sessizliğin?
karanfili hasta, kır çiçeği yanı başında, burada,
içse içine dokunur su, nehir bilir!

hassas açar güneşin gülleri, dışında zamanın -
güvelenmekten sıkılır kış, yavaş erir kar sesi
pencerede öter sevdasız belki de bir kuş
bağrı ayaz yanığı, gözleri kömür karası,
seriyor dalgınlığını yere, yorgun!

güneşin gülleri değişiyor yanağıma, yumuşak,
güllerin elleri, öyle nazlı büyütüyor uçurumu
eğiliyorum, şehri geçiyor çilgin sular;
vakitsiz öpüyorum şarabi dudağımı
hırçın susar Fırat denen velet, ondan!

Halim ÇİFTÇİ

BİZ

Sev ki yeşersin
paylaşılmaya hazır
bu hayatın umudu
yüzün o günden kalma
duru, aydınlık, çocuksu.

En eski zamanlardan
seksek, saklambaç oyunlarından
dizleri yaralı
gözleri bağlı aşkız biz
o kutsal kitaplardan
yaradılışın hikâyesinden kalan.

olabileceğini. Siyasi manevraları ve uygulanacak yaklaşımları
akıl almaz bir şekilde taraflı yayın yapan medyanın halinden
kestirmek zor ama baskının devam edeceğini görmek zor
değil...

Bu ışıllık ışıllık özgürlük umudu, yokluğundan başka bir
rüzgârda sınavabilir mi beni?

Bekliyorum bütün zamanları, yanılgıları, vazgeçişleri...

Bütün mesafelerden sonra anlıyorum ki; dalları birbirine
uzanan ağaçlar gibiyiz. Aynı gökyüzünün altında aynı toprağa
kök salmış...

Ve her şiir şimdi başka bir şiirdir.

Ve yetkililerin bütün bunların yıllardır söylenegeldiği gibi
ülkemin huzurunu bozmak isteyen dış odakların işi olduğu
düşüncesinde sabitlenmiş olmaları sosyal olaylarda bir
gelenekten öteye gidilmesinin en büyük kanıtı!)

En az iktidar partisi kadar onun temsil ettiği kitlelerin de
eylemlere yönelik algısının bir ezberden öteye gitmediğini
görüyoruz. Öyle ki; eylemlerin, Cumhuriyet mitingleri ile
bağdaştırılmayacağını, herhangi bir güç odağının kontrolünde
gelişmediğini, rejimin diğer kanadında bulunan "% 50'nin
homojen bir şekilde yer aldığı direnişler olmadığını, sadece
kamu malına zarar verilmesi konusu ile karalanarak ele
alınmaması gerektiğini ve hükümetin meşruluğuna yönelik bir
hesaplaşma amacı gütmeyeceğini anlamadıklarını görmek
ilginç! Hem ilginç, hem de sinir bozucu!

Evet, sen de bir taraftan mesele bir onur meselesi gibi
algılanabilir, diye düşünüyorsun. Çünkü uzun zamandır yaşam
tarzlarına, dünya görüşlerine ve rejime yönelik yerleşik
alışkanlıklarına saldırgan bir üslupla müdahale edilen kitle,
onaylamadığı girişim ve uygulamalara sessizce katlanmak
durumunda kalmaktan yoruldu. Eylemlerin bu kadar hızla
yayılmaması ve benimsenmesinin nedeni bu insanların uzun
zamandır ülkeyi yöneten iktidar tarafından "sen de kimsin?"
şeklindeki yaklaşımına maruz kalmasıdır, denebilir. Yani kısaca
hep 'öteki'leştiren iktidar söylemi, halkı bu karşı duruşta bir
araya getirmiş oldu.

Eylemleri, Nuri Bilgin'in "Meydanlara Dökülenleri
Anlamak" adlı yazısında "kentsel mekânların inşasıyla ilgili bir
metafor olarak" ele aldığı 'ara özgürlük alanları'na sahip çıkma
eylemi olarak nitelendirmek, bana en doğru yaklaşım gibi
geliyor. (Bu yazıdan söz ettim sana.) Aynı yazıda Bilgin,
iktidarın kendine yönelik yapılan eleştirilerden yakınmalarına
karşılık, eylemcilerin derdinin Türkiye'de yapılan 'olumlu'
işlerle ve 'güçlü' ekonomiyile ilgili olmadığını belirtiyor ve kitle
üzerinde 'güçlü lider' etkisinin psikolojik bağamlarına da
dikkat çekiyor.

Bugün geldiğimiz noktada içler acısı bir şiddete rağmen
onurunu korumaya çalışan herkesin ülkemizdeki demokratik
taleplerin artık göz ardı edilemeyeceğine olan katkısına
ihtiyacımız var. Bütün bu direniş sürecinin sonuna gelindiğine
inanmıyorum. Aslında her şey yeni başlıyor.

İkeli olmak... Şimdi çok daha kapsayıcı bir edim gibi
geliyor bana. Politikacı ikeli olursa siyaset temiz olur, basın
mensubu ikeli olursa doğru haber yapar, sanatçı ikeli olursa
emeğe saygı duyar ve halk özlediği yaşamın oluşumunda en
büyük güce kendisinin sahip olduğunu bilen bir halk olarak
evrimleşir. Nasıl ki eylemsizlikten eylemli olmaya doğru yola
çıkıldıysa yaşamın her alanında ilkesiz ve gününbirlik
alışkanlıklardan ikeli olmaya doğru yapılacak her atılım da
devrimci bir nitelik kazanmışır ülkemizde artık.

Umut ettiğimiz gibi; bu eylemler sonrası sanatçının
konumlanması da değişecektir. Toprağında kök salması adına bir
halkı direnişe dönüştüren ağaçlardan öğrenecek ne çok şey var!
Sanırım kimse aynı şiire, aynı öyküye, aynı romana kaldığı
yerden devam edemeyecek artık...

Bana göre edebiyattaki her türlü iktidar yapısı da
sorgulanmaya başlanmalıdır. İktidara yakın bir dünya görüşüne
sahip olan oluşumlar değil tabii ki bu anlamda bir beklenti
içinde olduğumuz... Kırılma, artık liberal söyleme yakınlaşan
merkez dergilerinden başlamalıdır. Yani gerçek anlamda bir
yeniliğe doğru 'iktidarca yönlendirilmeyecek' adımlar
atılmalıdır, edebiyatta da... Hep konuştuğumuz konular bunlar
ama artık daha ciddi düşünmeliyiz bunları...

Ve sorulacak asıl soru şu: Bu eylemlerin bugün bir direniş
biçimine dönüşecek potansiyeli yakalaması, işin başından beri
siyaset üstü bir tavırla yola çıkan eylemcilerin, yeni bir
ideolojiyi de temellendirecek bir örgütlülük bilincinin tohumunu
atmalarını sağlayacak mıdır? Şu an için bilmiyoruz neler

Merve TOKGÖZ

İzzet Yasar'ın 1969-1973 yıllarında yazdığı şiirleri *Kanama* adıyla ilk kez 1974'te Ma-ya yayınları tarafından basılmıştı. Aradan neredeyse kırk yıl geçtikten sonra kitabın ikinci baskısını ise bir "edebi şeyler" dizisi olan 160. Kilometre yayımladı. *Kanama*'nın bunca yıl sonra geç de olsa ikinci baskıyı yapması özellikle son dönem genç şairler açısından sevindirici bir haber.

Yaklaşık kırk yıl önce Yasar tarafından yazılan şiirlerin toplumcu ve politik bir zemine yönelmesi Yasar şiirinin bayatlamasının önüne geçmiş görünüyor. Toplumsal travmaların hafıza-i beşerden silinmesi ne kadar zor ise bu travmaları erken gençliğinde yaşamış Yasar'ın, travma izlerini taşıyan şiirinin de -toz tutsa bile- eskimesi, bayatlaması pek mümkün görünmüyor. Bu bağlamda Yasar'ın ilk şiirlerini yazdığı 1969 yılı itibarıyla başlayan döneme dikkat etmek elzemdir, zira Yasar'ın şiirinin politik bileşenleri o dönemden beslenir. Beslenişten kastım elbette söz konusu dönemde devlet organları tarafından insanlara hem ruhen hem de bedenen yaşatılan eziyetler üzerinden çıkar elde eden pragmatist bir bakışa yaslanış değil; aksine "beslenen" dönemin siyasi konjonktürü, İzzet Yasar'ı şiirinde karşıpolitika üretmesine yöneltmiştir.

Yasar'ın toplumcu ve politik tavrını poetik bir dille yansıttığı fikri, şiirlerinden yola çıkarak savlanabilir. Söz konusu tavır, *Kanama*'daki bir kısım şiirde kendini belirgin bir şekilde hissettiren kavga ruhu ile paralel yürür. Yasar bu kavgayı da çoğu zaman sevda ile birlikte güder; "*ben aşklarla mümkünüm/ sevda kanundışı eylemdir*" (s. 15)¹ ya da bir diğer şiirinde "*birak ellerimde atsin/ esmer yiğit yüreğin/ artık içtiğimiz raki/ yediğimiz kurşun ayrı gitmesin*" (s. 18). Kimi zamanlarsa Yasar için devrimci romantizm çöker ve muktedirlerin karşısında sevda yetmez kavgayı ateşlemeye nefret gerekir; "*gözlerini sil/ artık nefret etmeyi öğrenmelisin*" (s. 24). Neredeyse kasvetin hâkim olduğu şiirlerde gelecek kuşaklara duyulan umut da vardır; "*bir gün gelecek/ senin küçük ellerinle/ kırmızı çizginin soluna yazdıkların/ hep birlikte okunacak/ yüksek sesle ağlanacak/ bu son olacak/ artık kan akmayacak*" (s. 20). Tamamı için söyleyemesem de sloganvari bazı dizelerin, o dönem için dikkat çekici duvar yazıları olabileceğini de eklemek isterim.

Şiir sadece yazıldığı zaman dilimine seslenmez. Üstelik şiirde toplumcu bir damar varsa, bu damar şiirin sonsuza dek yaşamasına imkân verir. Yasar'ın kitaptaki şiirlerinde – hepsinde olmasa da kısmen *kanamalı* bir toplumcu damar vardır diyebiliriz. Kanamalıdır, zira Yasar'ın şiirlerini yazdığı dönem toplumsal ve siyasal anlamda kanamalıdır. Kanamalıdır, zira Yasar'ın tamamına yakın pek çok şiirinin içinde "kan" lafzının geçtiği görülebilir. İki noktayı birleştirecek olursak siyasal alandan taşan kan Yasar'ın şiirlerine yayılmıştır: "*gözlerinde haziran kan perdesi*" (s. 13), "*uzun bacaların altında kan toplanır*" (s. 10), "*kanamalardan kral hemofili*" (s. 30)... ve dahası. Dikkat çeken bir diğer nokta ise Yasar'ın "tarih"le olan anlaşmazlığıdır. Yasar'ın sorunlu olduğu ve bunu kendine dert ettiği tarih resmi tarihtir. Bu bakımdan kitaptaki pek çok

¹ Burada yapılacak tüm alıntılar için bkz. Yasar, İzzet: *Kanama*. 160. Kilometre, Kadıköy-İstanbul, Şubat 2013.

KAHROLMAKLI ŞİİR

Kahrolsun bazı şeyler Rıfki
Bazı şeyler yani işte...

Sen gibi, ayrılık gibi, üzerimize çöken
akşamlar, akşam yorgunlukları, akşamları
sefa sürmeden uyutulan insanlar gibi
Kahrolsun topyekûn bu akşamlar Rıfki!

O akşamlarda uzayacak geceler, o gecelerden
okunacak kitaplar, kitaplardan çizilecek satırlar, ruhumuza
façayla çizik atanlar, çizemediğimiz hayat, hayatın kaportası
Hep kahrolsun!

Faşizmden, diktatörlükten, kahrolması gereken
memleket meselelerinden bahsetmeyeceğim.
bu aralar herkes kahretmekle meşgul hem.
anarşist, komünist, beyaz Türk filan diyorlar bu dem.

Ben bunlardan geçiyorum Rıfki.
yemeğe acı biber doğruyorum
sonra yanlışlıkla gözümü ovuşturuyorum
Gözlerim gerçek biberden yanıyor böylece
gazdan yandığı kadar acıtmıyor ama
bir de hiç bibersiz göz yanmalarım var
En çok onlar kahrolsun Rıfki!

Şiirimi "direnhande" mahlasıyla bitiriyorum
daha yaratıcı, tevriyeli bir mahlas düşünemiyorum
bütün düşüncelerimin önüne tomalar barikat kuruyor
çatışacak gücüm yok Rıfki.
Şiirin başında dediğim bazı şeyler
beni burada da yordu
şiirin başında da yoruyordu
Bak, yine yoruldu Rıfki.
En çok da kahroldum ama
Kahrolmak fiilindeki "ı" ünlüsü gibi
düştü, hayata.
"Hep kahır" Rıfki
Hep.
Kahır.

şiirde tarihe atıfta bulunulur. Kitaptaki dizelere bakacak olursak; "*tarih lütfen önlesin gözyaşlarını!*"(s.33), "*kan resmi olmayan tarihimdir*"(s. 14). "Kenar Süsleri" adlı şiir ise ilk dizeleri ile okurunu sorguya davet eden bir tarih eleştirisi sunar: "*bu tarihi kim yazdı yavrum/ kim yazdı ak kâğıtlara/ asyanın kirli yüzünü/ avrupanın sabunlu ellerini ...*" (s. 19).

İzzet Yasar'ın yazın hayatına giriş sayılabilecek ilk kitabı olan *Kanama*'da, yazarın diğer kitaplarında sergilediği dil oyunlarına rastlamak pek mümkün değil. Yasar'ın *Kanama*'daki şiirleri ile çok daha sonra yazdığı şiirleri arasında dilsel kurgu bağlamında ciddi bir fark olduğunu söylemek yanlış olmaz.

Necati ALBAYRAK

EVİN BOŞLUĞU

["Vücut sanki bir vazodur, ruhun sığındığı bir kap gibiydi (*corpus quidem quasi vas et aut aliquod animi receptaculum*)."
Cicero, Tusculum Tartışmaları (*Tusculum Disputations*)]

gölün rüyası
yansın kıyıya sınır
gözlerimden som

bataklıktan uykusu
yokken de karşımdasın

ellerim varmaz
yatağından etmeye
aysana kalsın

ne de ağlamak mümkün
yağmurdan mı kâbusun

evin boşluğu
ağırıyor rüzgârı
kırık pencerem

bakmak güç aynalara
sudan kaçıp gelmişsen

titriyor gölgem
butades'in kızına
güneş değişiyor

çanak çömlek patlar da
kilden taşan ruh bilmez

Turgut TAN

HERKESİN BAŞINDAN GEÇMİŞ

Sevdiğinizden ayrıldınız
Güzel bahar günü,
Üzerinize ince yağmurlar yağıyor

Özlemi çekilen yüzünden
Yürek buruklukları,
Canınız bu yaşamda çok mu sızladı?

Nedensiz ayrılıklarla unutulmayan yıllar
Sığınacak köşe bulamadınız
Bir sigara yakarak efkârlı birahanelerde.

Şarkılar yalnızlığı seslendirir olmuştu
Hiçliğin duyulduğu
Kimsesizlerin içlerine işleyen keman sesi:

Geçip gitti hepsi tabii zamanla
Şiir Lady
Issızlığın kederli müzikleriydi.

Öztekın DÜZGÜN

Z RAPORU

Ali'ye;
kendimi açarsam
şiiir de açılır dedim

İşte bu benim sevgim dedim,
kırmızı bişey çıkardım.
Tam saha degaj;
uzaktı, ağlarla buluştu mu? Göremedim.

İşte atlas dedim,
adacıklardan tek tek zıpladım.
Tabanlarım daimi kormuş, nasırdan hissetmedim.

Annem, karışık renkli gözlerle
önümden geçti her deniz.
Çirkinlere üfledim; babamı göremedim.

Bizimkiler İstanbul'a göçtüğünde çok sevinmişler.
Varlığa sürgün otobüslerden öğrendim.

Ezici plaka yoğunlukları yağmur yağdırıyordu.
Bir gecekondu bulup saklandım şemsiyeme.
Ben onlara temiz su verdim, onlar erik.
Kargalar zeytin de yerlermiş, zamanla öğrendim.
Ben evime nefes verdim, o bana şiir.
Sesler vardı, yalnız değildim,
türküler çaldım, ses oldu;
birbirimizi onore ettik.

Öğrendim ki,
direkten dönmüş, hakem vermemiş, kaleci iyiymiş,
[girmemiş].

Hevesimle kursağım birlikte oturduk.
Batan gemide karadenizlerim kaybolmuş.

Salyongoz mahallesinde müslüman kaldım.

Necati EKER

BİR NEFES ÇAY

düneye ait huzurlar
en dibinde yorganların
nefes almak
izinsiz bir gösteri
zaman içinde zorlaşan

deniyorum
olduğumdan daha suskun
ğ gibi boğup sözcükleri
anlamdan kaçıyorum
ne desem hoş
çaylarda yıkanıp
ağıtlara ağlıyorum
yeni yalan yine boş

M. Güner DEMİRAY

BOZGUN

Yürüdüm, kurban eşiğinde tutuldum
Mumya bir zamanın kapısı önünde,
Külün ateşi közün ateşinden diri,
Ada inzivasında yandım

Sivri bir öfke kervanında
Düşlerimi tırpanlayan kör sevdalar mı?
İşte acılar yüreğimde düğüm düğüm,
Gölgelere düştüm

Ya da bahtım mı çabuk kanan kimliğimin
Bir kara tespihte sayıklaması,
Nedir evin hallerinde bu yorgan kavgası?

Rüzgârın dalgası hınç kusuyordu
Zincire vurulmuş aşkın hüznünde,
Yalana seken çığlıklarda büyüyordu sonbaharım
Çocuk teri kokuyordu odalar

Artık gizlerimin tohumu suskun
Ömrümün aynası nereye uzar ki,
Çünkü unutturulan çiçekli vadide
Yeni bir çöle vardım,
Tüm turkuaz renkleri boşadım

Bilal NERGİZLİ

REEL BİR SANRI

roboski'ye

ansızın, saçına dolanır gökyüzü
(o vakit, akşam yıldızı kör karanlıkla çekişir.)

dağ kovuklarından başlar güvercinlerin tedirginliği,
(ezan okunur
ve kalkar heronlar?)

adımlarıyla yalnızlığı ölçer tanrı?

kanayan bedenlerde lekelenir tarih?

(gövdede anlamlı bir hezeyan!)

med(ya)da
ve
cezir(de) nereye akar insan leşleri?

bir bardak çay lütfen,
kaçak olsun!

Hasan VAROL

BÖCEKKAPAN ÇİÇEĞİ

Esintilere bırakmış kendini
Bir böcekkapan çiçeğiydim.

Sessizliğe asla dayanmam
Kendimi cırcırböceği bilirdim.

Uzakta, kırdı, ladinler ve kar inciri
Rüzgârla kardeşçe vakit geçirirdim.

Güneşe giderim serçelerle denize
Korkma kışın gider yazın gelirim.

Ladinlere ve ardıçlara selam ederim
Kokularına alışığım canımı veririm.

Sulaklarda dolaşsam da asmaya giderim
İncir bulaşığı ağzım, dilim, hem dişlerim.

Uzatma Hasan çalılar içinde dolaşan
Bir arpacığa komşu böcekkapan çiçeğiydim.

Erol YILMAZ

ZENGİN KIZ FAKİR OĞLAN

Varsın tarasın senin zülüflerini kelebekler
Saka kuşları, serçeler ve zarif elli nedimeler
Benimse darmadağın kalsın kirli saçlarım
Tepetaklak olmuş kaotik yaşamımla yarışırçasına

Pencerene bülbüller konsun hep
Kanaryalar, muhabbet kuşları
Ve güneş damla damla öpsün
Okşarcasına gül tenini sabahları
Beni de karakargalar gaaak gaak uyandırısın
İt donduran ayazında gri bir Ankara sabahının

Sen kahkalaşırken varsıl dostlarınla
Bir tek kuş sütü eksik mükellef brançlarda¹
Körlensin benim de nefsim, bulabildiği kadar doysun
Peynir koyulabildiğine şükredilen sofralarda zeytinin yanına
Doymaz bir nefis değil mi altı üstü, ha bir lokma eksik, ha
bir fazla

Şam ipeğinden olsa ne yazar tüm giysilerin
Benim urbararım olsa hep un çuvalından
Ya da her biri bir başkasının eskisinin eskisi
İki metrelik kaput bezi değil mi hepimizin son giysisi

¹ İngilizce *breakfast* (kahvaltı) ve *lunch* (öğlen yemeği) kelimelerinden oluşmuş “*brunch*”; sabah ile öğle arasında yenilen ve hem kahvaltı hem de öğle yemeği yerine geçen uzun öğün.

Yılmaz BOZAN

ARZU MAKİNESİ

bu zehirli sarmaşık
ne zaman girdi içime?
kovuldum genç kadınlardan

bir bakireye emzirmeliyim
dul sözlerimi
gecenin şiddet çirkinliğine
dokunuşları son versin
sesleniyor güneşe
kulağımı dayadığım yara
bellek kuraklığı

söylendim uzaklaşan
pencereden umuda
çöktü orta yaşımın balkon
kaçıncı kez yattım istiareye
düzelmedi ruhumun kamburu
arzu makinesi bir adamım
güzün unutturduğu sokaklarda

bir bahçeye toplayacaklar
hasbahçe mi, yasbahçe mi?
ne dersen
yaşarken çukurlar açtı
ömrümde hayat
hayat, o iki yüzlü
renksiz cellat

azrail neyle vuracak bilinmez
suyun kumaşa yürümesi gibi mi?
ağır, sessiz, yumuşak
ateşin çalılı sarması gibi mi?
hızlı, sert ve gürültülü

herkesin sesi kendine girdap
ad öyle kolay değil
birlikte silinir, gider
asıl girdapsa doğum

İlkay ŞAHİN

BECKETT'LARIN HAMM

ben olmadan önce olanlardan iyiydim
yokluk: ince tül perdesiydi ölümsüzün
karanlık: başlangıç kısmıydı huzurun
sıfır: kıyıları vuran hediyesiydi tözün
bir özlemde siyah zamana kıpırtısızlık
ve varlık: sıvanan sonsuzdan sızan yırtık

Serdar ÇAKICIOĞLU

BİRAZ DOĞRU

güzel meridyen güzel meridyen
açık kapılardan baktım öyle
yine bir gemi ve dümen
geldim sessizce yerime

içim sarhoş dışım zindan
biraz doğru gizleme
zehrime biçildiği orman
izini sürdüm delice

benim ince iskeletim
mağara duvarlarında rengim
ölmeden yaşamak gibi
sanki döndüm gizlendim

içsem duru bir toz
gemici elleriyle heykelim
başım en karlı çukurlarda
balıkçılar ve eridim

kırılmaz elimde dal bile
indim işte tüm inişleri
nerden düştüm siperine
alınmda mühür boynumda denge

hangi ağda konuşsa balık
bir balina ve iki kayık
denizden yükselen güneş
derimde kuvvet dirimde kanıt

gelip geçen ve dönüp gelen
bir iğnenin dibinde
kuruldu bir tahta ve ağaca
kurtlar ölü ve ağıt

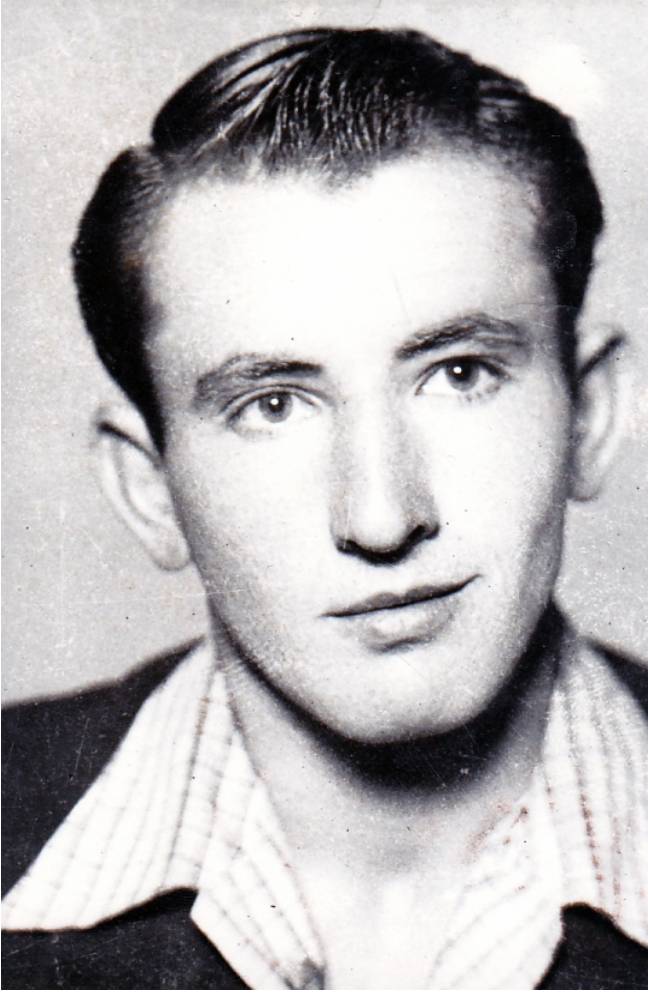
biraz doğru gizleme
dilinde biriken kir
ihanet ve güven
karanlık ve gece

Ertan ŞAHİN

AYRAÇ

sayfalar dolusu yalnızlık kitabımı
ışıkları hafif kararmış kentin odasında
okurum
bazı zamanlar bırakırım
elimden
arasına bir dost koyup
bakarsın kaldığım yeri unuturum

BABAMIN NE GÜZEL ÇELİŞKİSİ

Size büyük bir yalandan bahsetmeliyim. Babamdan. Ama şimdilik bunu meyvem duymamalı. O daha yedi yaşında. Tıpkı Recep abim'le gittiğimiz film gibi. Bunu da kendisi keşfetmeli. Zamanı gelince, biraz yardımın sakıncası yok tabii.

Babam önce pagandı. Bunu bilmiyor. Hepimiz önce şamandık. Bunu da bilmiyoruz. Ya da çoktan unuttuk. Ama bu değil yalan olan.

Babam. Cumhuriyet çocuğu. Yoksul köy çocuğu.

Nefis bir el yazısı var. Aynı Atatürk'ün el yazısı.

Babam. Arıci. Köy Enstitüleri mezunu.

İnsanın vicdanı. İçinde konuştuğu Tanrı'dır. Tanrı'sıdır. Dertleşir. Sohbet eder. Anadiliyle.

Ya da tersi.

İnsanın Tanrı'sı. İçinde konuştuğu vicdanıdır. Dertleşir. Sohbet eder. Anadiliyle.

İnsan işiyle sevişir. İnsan işiyle ibadet eder. İşte.

Babam işiyle ibadet etti asıl. Bunu bilmiyor. Ya da biliyor. Bildiği için belki. Namazdan sonra kollarını açıyor. Göge kaldırıyor. Türkçe mırıldanıyor. Yakarıyor. Tohum, diyor. Tohumlar diyor.

Babam işiyle ibadet etti. Çünkü babası ona öyle öğretti. Çünkü anası ona öyle öğretti. Öğretmenleri öyle öğrettiler.

Babam. Öğretmendi ibadet etti. Radyocu/Televizyoncu oldu ibadet etti. Her iki işte de öğrenciler yetiştirdi. Yayıncılığa başladı. İbadet etti. Kitaplar yazdı. Atatürk kitapları. İbadet etti. Babamın hayatı ibadet etmekle geçti. Ağaç dikti. İbadet etti.

Meyve ağacı. Elma, armut, kiraz. Kayısı, şeftali, erik. Meyveleri topladı. İbadet etti. Yedi. İbadet etti. Mısır ekti. Domates ekti. Biber ekti. Onları çapaladı. Onları suladı. Güvercin gübresi serpti.

Bir de beyaz kiraz. Konya Ereğli vatani. Kırım anavatanı.

Bir gece bir telefon geldi. Mehmet dayım. Memleketten arıyor. O zaman biz Misket Sokak'ta oturuyoruz. Önümüzde Konya Yolu. Arkamızda Atlı Spor Kulübü. Ne istersiniz dedi? Babam elmayı özlemiş. Babam elmayı çok sever. Biraz elma getir dedi. Ertesi akşam kapımız çalındı. Açtık. Mehmet dayım. Gelin yardım edin dedi. Neye dedik? Gelin gelin dedi. Düşük peşine. Ben. Rex ya da Alex. Rex. Ya da Alex. Büyük abim. Küçük abim. Babam. Vardık Konya Yolu'nun kenarına. (...) Bunlar ne Mehmet, dedi babam? Elma istemedin mi sen? Al sana elma. Tam bir ton.

Cömert adamdı dayım. Şimdi nerede, ne yapıyor bilmiyorum? Belki lüferin yanında rakı içiyordur. Kesin tüm cömert adamların gittiği yerde. Cennette. Birazdan arabasına atlar. Yoksulları toplar, pazara götürür, hastaneye götürür. Hatta alıp te yurtdışına ameliyata götürür.

O da bir zaman. Daha gençken hem de. Tüm iyi ustaların gittiği yere gitti. Gurbete. Ama Almanya'ya değil. O gurbeti kendi vatanında yaşadı. Cömertliği yüzünden. Bu vatan. Dayımın "yazını kışa çevirdi". Kendi içinden. Hiç dönmedi. Dayım. Hep gurbette yaşadı.

Bir de şu yanık adam türkülerini önüne gelen söylemesin Allah aşkına! "Ayaklarımızın turabi, göğüllerimizin hizmetçisi." Olamayacak adamlar, kadınlar. Misal. Zara mara!

Hâlâ inanmıyorum. Daha dün burada, bu balkondaydı. Annemin adasının balkonunda. Lüferin yanında rakı içtik. Neşet Ertaş dinledik. Gurbeti Almanya'da yaşayan İbrahim dayımın kırkbeşliklerini. Dayımın ruhuna. "Hep sen mi ağladın? Hep sen mi yandın? Ben de gülemedim yalan dünyada." Elbette tadı kaçmıştı hayatımızın. Rakının. Lüferin. Muhtekirlere sövdük. Muhterislere sövdük. Çevresinde sarı dilli milyon kere milyon okumuş yalaka. El ele tutuşmuşlar. Yüzlerce halka. Sövdük. Virüsler hakkında konuştuk. Niye biz böyle söver olduk, dedik? KKKA virüsü kapmış olabilirdik.

Ah insanlık!

"Dün bütün gün evdeydin baba!"

"Dün lafın gelişi oğlum. Bir tür mecaz."

"Ama dün dedin baba? Bu çok karışık!"

Sonra elma çuvallarını eve taşıdık. Biz niye geldiysek? Rex ve Alex. Elma çuvalları bize ağır. Ne yapacağız bunca elmayı? Oturduk yedik. Mis gibi. Ereğli elması. Sularını sıkıp içtik. Mis gibi Ereğli elması. Komşulara dağıttık. Okula götürdük. Rex/Alex ve ben. Öğretmenlere dağıttık. Öğrencilere dağıttık. Oturup yedik. Mis gibi. Ereğli elması. Tezgâh kurup sattık. Çiftlik Caddesi'nin kenarında. İkişer kilo ikişer kilo. Bir ton mis gibi Ereğli elması. Arkamızdaki atlara verdik. Atlarla birlikte elma yedik. Mis gibi. Ereğli elması. Seyislere verdik. Seyislerle yedik. Bir ton mis gibi Ereğli elması. O zaman Ereğli'de her yer elma bahçesi. Elmalar kaç ayda bitti, anımsamıyorum? Kaç mevsim elma yedik? Mis gibi. Ereğli elması. Eskiden Ereğli'de, her yer elma bahçesiydi.

Bir de Atlı Spor Kulübü. Babamla gittik. Çocukken her pazar gittik. Arkasında kırlar. AOÇ'nin arazisi. Çiçekler. Otlar. Boyumuz kadar. Düzensiz kırlar. Eskiden düzensizdi kırlar. Rex/Alex ve ben. Bir de babam. Sonra maneje girdik. Spor yaptık. Atlar gibi koştuk. Koşturduk. Babam bizi salladı kollarıyla. Hoplattı. Yuvarladı. Dua eden kollarıyla. Tanrı'sına uzattığı yakaran kollarıyla. Havalara attı. Hep tuttu. Hiç korkmadık.

İlk geldiğimizde Ankara boştu. Genişti. Tarla çoktu. Birine çökse. Babam yani. Bir gecekondu dikse. Misal. Çiğdem'e. Şimdi efendiydik hepimiz. Şahane. Babam. Kitap yayımlamayı ve bizi yetiştirmeyi seçti. Görgülü. Bilgili. Hür. Bizi

yetiştirirken ibadet etti. Bizi kitaplarını satarak yetiştirdi. Aklıma gelmişken. Ben. Yani Rex/Alex. O kitapları. Atatürk kitaplarını tashih ederek büyüdüm. Ya da tersi. Kitaplar beni tashih etti. Ben. Alex ya da Rex. Kâğıtlar kuşeydi o zaman. Harfler kurşundan dizilirdi. Ofset yok. Resimler bile kurşun plakalara oyulurdu. Tersten. Tipo. Bilmem anlatabildim mi?

Kitaplarını satarken de ibadet etti. Babam. Çuval çuval ibadet. Çuvalların her biri, hiç değilse elli kilo. Hiç değilse altmış kilo. Ayıların bile beli bükülür. Omuzlarında. Melekleri. Atatürk'ü. Kitapları. Babamın ibadeti. Çuval çuval.

Babam eski toprak. Tohumları yuvarlak. Elbette annem de ona yardım etti. Her konuda yani. Bilmem anlatabildim mi?

Babam sessizce ibadet etti. Kimseye göstermedi. Söylemedi bile. Duaları sessizceydi. Çabası sessizlikti.

Namaz kılarken fotoğraf çektiren ineklerden değildi.

Babama neden yalan dedim o zaman? Hemen söyleyeyim. Bugün 29 Ekim. Ve bugün. Ankaralı sokakta. Direniyor. Bayramını geri alacak. Barikatları yıkacak. Bilmem anlatabildim mi?

Ve iki gün sonra. Cadılar Bayramı. Cadılar Bayramı. Bir pagan geleneği. İyi de. Bundan bize ne?

Çok iyi anımsıyorum. İlk kiraladığı günü. Ulus'taki o küçük büroyu. Ankara Patent Bürosu komşumuz. Korhan abi komşumuz. Alev abla komşumuz. Patent Bürosu Kızılay'a taşındı. Orada tanıdım Nuh abiyi. İlk dergilerimin editörü. Dört sayı. *Ace mi Serçe*'ydi ikinci sayının adı. *Yırtık Çorap*'tı üçüncü sayının adı. Ortağım. Şimdi Bizans'ta çalışıyor. Ariadne'nin toptancısı. O çağda Aineias'tı adı.

Arka kapakta, Ankara Patent Bürosu vardı. İki dergicinin iletişim telefonlarının altında. 64 33 02. 86 54 50. Kızılay'da, Şehit Adem Yavuz Sokak'ta. Büro teknik destek sağlardı. Büroda büyük saygınlığımız, sonsuz kredimiz vardı. Çünkü o zamanlar, dergiye saygı vardı. *Hurray love! Hurray amateurism!* Derdi patronları. *Welcome! Brave Hector. Victorious Aineias.* Varlığımız varlığınıza armağan. Kâğıtlar, kalemler, makaslar. Son model fotokopi makineleri, uhular. Bilgisayar lüks o zaman. Ve mutlaka gerekli. Uzmanlık. Bilgi birikimi. O da Nuh abi de var. Bilgisayar efendisi. *IBM compatible.* 386 bile olmayabilir. 3.x DOS işletim sistemi. Yazılar kırık olduğuna göre. En iyisi 24pp. Yazıcımız. *Epson dot matrix*'ti.

Çok iyi anımsıyorum. Kiraladığı ilk günü. O küçük büroyu. Babamın yani. Tuttu. Hem de ilk gün. Yayınevinin duvarına. Tam masasının karşısına. Fotoğraflarını astı. İsmail Hakkı Tonguç'un. Hasan Âli Yücel'in. Daha ilk gün. Kaybetti. Daha ilk gün. Kazandı. Biliyorum. İçindeki büyük sesi dinledi. Vefa. Borç. Akıl. İman. Özgürlük, adalet, vicdan.

Hüseyin Hüsni Tekişik. Üstün başarılı bir eğitimci. Say say bitmez ödülleri. Onu Milli Eğitim bilir. Dağıtımcular, kitapçılar bilir. Tüm Türkiye bilir. Bilenler bilir. Babamın arkadaşı. Çıktı bir kat yukarı. Ziyaretimize geldi. Hayırlı olsun dedi. Oturdu bir bardak çay içti. Fotoğrafları gördü. Kaşlarını çattı. Çok kızdı. Babama döndü. Hayırlı olmamış dedi.

Nasıl kış! Anlatamam. Beyaz, büyü, kristal bir pazardı.

Belki bilmiyordu. Ya da biliyordu. Daha ilk gün. Ticari başarıyı elinin tersiyle itti. Kim? Dodo kuşu mu? Hayır yahu. Babam. Bilmem anlatabildim mi?

En önemlisi toprak. Tohumdu. Tohumları toprağa ekmekti. Meyveyi beklemekti.

Meyvelere iyi bakmaktı. Soymaktı. Yıkamaktı. Öpüp koklamaktı.

Babam hep emekçi kaldı. Hep çiftçi. Hep arıcı. Hep yayıncı. Hep öğretmen. İman sahibi.

Her zaman enstitü mezunu. Babam hep savaşıydı. Hep bir direnişçi.

Hiç küvete girmedi.

Babam. Subay bavulu kadar hafifti. Açıldı masa oldu.

Kapandı bavul oldu.

Babam solcuymdu. Rönesans'tı. Anadolu Rönesans'ı. Bunu içindeki büyük sesle başardı.

Bunun tersi. İşte bu canım. En büyük yalandı.

Biliyorum. Devir çok değişti. Kerameti kendinden menkul, tuhaf tuhaf adamlar, kadınlar türed. Televizyonlara çıkıyor ve peygamber edasıyla konuşuyorlar her gece. Gazatalarında yazıyorlar. Yani biliyorum. Şimdi bazı aklı evveller çıkacak ve diyecekler ki. Babamın solculuğu da bir tuhafımış canım. Ben de onlara diyeceğim ki. Bak canım. Evet sen. Nadolu'nun ayısı. Yoksul evine ekmek götürdün mü sen hiç? Yalan. Alındaki teri elinin kenarıyla sıyırdın mı hiç? Bir avuç ter. Bir sıyrıışta. Yalan. Ter caddede, ter toprakta. Ter bardakta, hamurda. Kurtuluş savaşı yapmak da o dönem modaydı zaten. Konjonktür gereği. Misal. Araplar. Her bir Arap ulusu kendi coğrafyasında kendi kurtuluş savaşını yaptı. Şiir gibi konuştum ama. Bilmem anlatabildim mi?

Senden büyük görünmez bir şeyin ellerini izlediğini, ayaklarını takip ettiğini, sana kızdığını, seni alkışladığını fark ettin mi hiç? Kulak memeni öpüp mırıldadığını, ayıp sana dediğini, kulak memeni ısırp mırıldadığını, aferin sana dediğini, iştittin mi hiç? Sen hiç duyumsadın mı esirgendiğini?

Dinle o zaman.

Yarabbi. Yavrularımı koru, onları esirge. İzin ver Rex/Alex'in yolculuğu sona ersin. Kalemleri ve kâğıtları tükenmesin. Kâğıtları kitap olsun. Evliya Çelebi'nin seyahatnamesi gibi on ciltten oluşsun. Rex/Alex askerden sağ salim dönsün. En büyük oğlum mühendis olsun. Hayırlısıyla diplomasını alsın. Madencilik yapsın. Onun küçüğü hayırlısıyla mühendis olsun. O da diplomasını alsın. Gönünde nere varsa orayı işletsin. Eşimin içine sabır dışına kefir aşıla yarabbi. Ellerine, kollarına, kalçalarına derman ver. Yarabbi, kaynanamın çayını açık eyle. Yüzünü güler yüzlü eyle. Sinirlerini al yarabbi. Yarabbi. Evimize düzen, soframıza bereket, aklımıza akıl, kalbimize ferahlık ver. Huzur konuğumuz olsun hep. Kapımızı çalmadan girsin evimize. Ağzımız hep arılarımızın boku tadında olsun. Oğul arılarım çalışkan olsun. Havalara ne çok sıcak ne de çok soğuk olsun. Mutedil olsun. Bu beş kardeşi birbirinden ayırma yarabbi. Amin. Benim de gücümü artır. Gücüme güç kat yarabbi. Ülkemize zenginlik ve barış ihsan eyle yarabbi. Atatürk'e rahmet eyle. Cumhuriyette bir damla teri olanların hepsine şükran eyle. Gönül borcumuzu söyledığımızı duymalarını sağla yarabbi. Ölenlerine rahmet eyle. Tüm şehitlerimize rahmet eyle. Hasan Âli Yücel'e ve Tonguç Baba'ya rahmet eyle yarabbi. Dünyaya barış eyle yarabbi. Görgülerini ve irfanlarını. Ve tüm ömürlerini insanlığın macerasına adayan. Gelmiş, yaşamış ve toprağa düşmüş bilim insanlarına rahmet eyle yarabbi. Özellikle Galileo Galilei'ye. Ve Galileo'nun Karısı'na rahmet eyle. Dualarımı duy yarabbi. Kabul eyle. Dualarım kışın cibinlik yazın vantilatör olsun. Evimizin üstüne. Amin. Pardon. Dualarım kışın şofben yazın vantilatör, klima ve cibinlik olsun. Evimizin üstüne. Amin.

Bu büyük yalanı uydurup yayanlar için de ben bir Roma duası yazdım. Ve ben şimdi. İzin verirseniz. Bu duayı okuyacağım.

Dilinizi Nadolu'nun arıları soksun. Belinizi Nadolu'nun ayırları çignesin. Bahçeniz solsun. Tohumlarınızı kurusun. Tanrılar sizi göçe zorlasın. Giderken heykelinizi de yanınıza alın. Sarığınızı da götürün. Tuğranızı da götürün. Kavimler göçünde yolunuzu şaşırın. Vladivostok'a varın. Üzüm sulu votka içmek, istifra etmek zorunda kalın. Kaşıntı tutsun elinizi. Kaşıntı tutsun kasıklarınızı. Ters evrime uğrayın. Daha da esmerleşin. Kılınsın her yeriniz. Her sabah cünüp uyanın. Su basmanınıza kadar suya gömülün. Su bulamayın. Bir deprem dalgasıyla batıya savrulun. Tez zamanda fırtına çıksın içinizde. Veziv sıçsın üstünüze. Jüpiter sıçsın üstünüze. Öyle kalın.

Vladivostok. Rusya'nın doğu kapısı. Ta Pasifik'in kıyısı. Sarıkamış'ta ya da başka bir Doğu Anadolu cephesinde esir düşen binlerce Türk askerinden ta/te Vladivostok'a bile gönderilenler vardı. Neredeyse vatandan on iki bin kilometre. Vay anam vay! Dünya çevresinin dörtte biri. Gene de, bir ay süren tren yolculuğu sırasında. Ölüp de trenen atılmadan kamplara varabilenler şanslıydı. Vay anam vay! Bir de. Vagonlar dışarıdan kilitleniyor ya! Vagon bir daha açılana kadar, canlı esir askerler. Ölü esir askerlerle koyun koyuna yolculuk yaptı. Hepsi arkadaştı. Vay anam vay! Bazen de, aktarma yapılacak ya. Tren durdu bir yerde. Karlı bir ormanın içinde. Ya da. Tataristan'dan daha bile soğuk bir çölde. Bekledi. Ama kapılar açılmadı. Belki de unutuldu. Kamplara varamadan daha. Donarak öldü esir askerler. Vay anam vay! Vay anam vay!

Bak canım. Bunların hepsi çelişki.
Savaş/Barış.
Esirlik/Hürriyet.
Savaş ve Barış/Barış ve Savaş.
Esirlik ve Hürriyet/Hürriyet ve Esirlik.
Savaş ve Hürriyet/Hürriyet ve Savaş.
Barış ve Esirlik/Esirlik ve Barış.
Savaş ve Hürriyet/Hürriyet ve Savaş.
Barış ve Esirlik/Esirlik ve Savaş.
Küvet/Küvet.
Soğuk/Sıcak.
Acı/Sevinç.
Keder/Mutluluk.
Sevişmek/Tepişmek.
Küvet/Küvet.
Canlılık/Ölüm.
Sevişmek/Çiftleşmek.
Sibirya Kömürü/Afrika Kömürü.
Bir Günlük Mühendislik/Oğuz Atay.
Hafiflik/Ağırılık.
Zahmetsizlik/Öfke.
Hacivat/Karagöz.
Bektaşî Alevilik/Sünnî Vehbilik.
Temiz Giyim/Dış Görünüş.
Dış Görünüş/İdea.
Walter Benjamin/Marcel Proust.
Marcel Proust/Hatırlamayı Abarttın Baba.
Mezlek/Saflik.
Kafka/Köstebek.
Türk Tohumu/Yunan Tohumu.
Din/Ticaret/Siyaset.
Tiyatro/Hayat.
Abartı/İnandırıcılık.
Ses/Sessizlik.
Görüntü/Ses.
Yazı/Görüntü.
Yazı/Ses.
Oyun/Aforizma.
Aforizma/Slogan.
İngilizce. Ve İngilizce öğretmenim.
Küvet ve Küvet.
Tatlı Noel ve Kanlı Noel.
Dicle bir nehir değildir. Dicle bir nehirdir. Dicle sevgili kardeşimdir.

Bunların hepsi çelişki canım.
İnsan bir dili öğrenirken adaleti de öğrenir. Hiç değilse sezer. Çünkü her dilin matematiği vardır.
Ve. İda'nın hep dediği gibi, *en iyi/güzel hikâyeler gerçek hikâyelerdir.*

Not: Bu metin, yazarın *Galileo'nun Karısı* adlı yayımlanmamış romanından *Akatalpa* için seçtiği kısa bir bölümdür.

MEDENİYET VE MERMİ 1

medeniyet, burnuma dayadığın mermi olmasın

modernlik, doğanın giysilerini parçalayan canavar olmasın

10 Mayıs 2013

MEDENİYET VE MERMİ 2

medeniyet geldi ağaca dayandı

mermilerinizi hazırlayın

31 Mayıs 2013

Çıktı!

Bakakalmak

Şiir

Serdar Ünver

Komşu Yayınları / Yasakmeyve, İstanbul, Nisan 2013, 64 s

Çıktı!

Tahir Abacı'dan 4 deneme-inceleme kitabı...

Gramofonlu Kahvehane, 232 s.

*

Türk Müziğinde Bestelenmiş Şiirler, 160 s.

*

Harput / Elazığ Türküleri (Ekli 2. Baskı), 192 s.

*

Yahya Kemal ve Ahmet Hamdi Tanpınar'da Müzik
(Genişletilmiş 2. Baskı), 128 s.

İkaros Yayınları, İstanbul, Şubat 2013

KISA ŞİİRLER

BALIK

sen büyük bir balık
değilsin marmara'da
yağmur damlalarından
küçüksün.

OROSPU KALP

kalbin orospu gibi
dolaşiyor kalabalıkta
durup bir güzel yerde
dinleniyorsun.

KAYBOLAN GÜN

yanan bir sigara gibi
dumanıyla yükselen ve
akşamına kaybolan bir gün.

KAYIP

bir istanbul hanfendisi
adalarda eteğini sıyrıp
kayıplara karışıyor.

FISTIKLAR

ağzım köpük köpük
kalbim kıpır kıpır
fistıkların arasında.

YOKLUK

nereye çarparsa
derin bir sensizlikle
doluyor kalbim.

PATLAMA

nükleer santral oluyoruz
birbirimize kızınca
patlamaya hazır bahçelerde
büyüyor göt laleleri.

İNSAN İÇİNİ ÇEKE ÇEKE ÇAĞIRIR SEVDİĞİNİ

gittim, bir vakit ötesini gördüm.
insan içini çeke çeke çağırır sevdiğini

deri'm ki, sen sıratsan, mahşerimin dikenini bat
ar, yüzüne katlanan bir mendil olurum

kuşlar
burada
ne güzel kan çırpıyor
çılgınlığımıza

gittim, vakitlerin ötesini gördüm
insan içini yara yara belleyip bulur sevdiğini

susup, ateş eder kuşağına göğün
yara'dan dan, kan sızıyor, şirkte mümkün
ey kuşlar, evler, yüzler
kalbimde bir asma yaprağı dilleniyor
tay tayım, çingırağım, gel de vur

sızı
burada
ne güzel tutuyor
ellerimizi

geldim, vakitlerin ötesine bakarım
derimin altında gülüşün çatlar
nar gibi, bir handır dünya acısı keskin
acısı bir tutam kök insan

geldim, vakitlerin ötesine yanarım
kanırtıp çocukluğumu gençliğimin
kapısını kırarım, sen bir ak süt olursun
anamdan emip emip dillendiğim
düşüm dizim tekrar edip terk ediyor
kanım kabuğunu, ey kuşlar, evler, yüzler
arşta mümkün mü yeniden ölmek
kurcalarken zamanın oyuğunu

geldim, insan içindeyim

aşk
burada
ne güzel karartıyor
gözlerimizi

uyu, sevdiğim bizi gelmeler de kilitler
bu uçurum da biter elbet, bu dağ da yenilir yutulur
ağzımızda bir orman olur, ağızımızda azı dişleri zamanın

gittim vakitlerin ötesine geldim
sırtında sır'at, mahşerden dil yaptım
insan dilini çeke çeke yaraya öper sevdiğini

TÜRK EDEBİYATINDA NELER OLUYOR

Osman Serhat ERKEKLİ

Özal'a kadar *Varlık* ve *Türk Dili* dergileri her kasım ayı Atatürk özel sayısı çıkarır idi. Günümüzde Kemalist *Türk Dili Dergisi* (Ahmet Miskioğlu) bile böyle bir girişimde bulunmuyor. Atatürk Şiirleri Antolojisi bir tür çok satan kitaptı. Hatta bir ara Kenan Paşa Şiirleri çıkmıştı. MEB Yayınlarından ya da Devlet Kitaplarından, hatırlamıyorum. İkinci Özal devri denebilecek bu günlerde Müslüman genç şairlerin özellikle Zafer Acar, Yeprem Türk, Aykut Nasip Kelebek, Abdullah İlhan, Selim Sina Berk'in şiirlerinde 70'li yılların slogancı şiirini hatırlatan bir siyasal hava var; hatta Amerika'ya karşı yazdıkları toplumcu şiiri çok andırıyor. Öte yandan etnik kültür uğraşı veren halkların bu çabası mesela Kürt Şiiri Antolojisi gibi çalışmalara yansıyor. Müslüman yazarlar Kürtleri Türkleri ve öteki Anadolu halklarını İslam şemsiyesi altında birliğe çağırıyor. Demek ki Türk Milliyetçiliği ve Kemalizm gerilerken Kürt Milliyetçiliği ve İslam ilerledi Türkiye'de. Bu arada internet çok yaygınlaştı. Bu yaygınlaşmaya paralel olarak şiir antolojileri ve şiir kitapları öldü denebilir ya da ölü doğuyor denmeli. Şiir yıllıkları hâlâ gündemde ama eski tartışmaları yaratmıyor. Google karşısında ansiklopediler de öldü. Dolayısıyla Voltaire de öldü. Epeydir fark ettiğim bir sosyolojik gerçek ki Tuncer Uçarol su kenarları teorisiyle açıklar bu olguyu; Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da şiir dergisi yok denecek kadar az ya da hiç yok. Uluslararası şiir festivallerinin suyu artık ısındı. Artık kitap çevirtmek isteyen şairler uluslararası paslaşıyor. Sezai Karakoç Batı uygarlığının sanatı sinema demiş. Fotoğraf film radyo yokken Balzac, Tolstoy, Dostoyevski delice okunuyordu. Divan edebiyatının son devrine tekabül eder bu ölçü. Artık hiçbir kitap delice okunmuyor. Aşklar bile delice değil. Kâğıt çekiliyor dünyadan. Papirüs ömrünü bitirdi ve üstündeki bütün değerleri kendi ile birlikte götürüyor. Hayat belki kendine bir çözüm bulur.

27 Mayıs 2013

Seda ERİŞ

ÇIPLAK TAŞLARIN BOHEMİ

dirim kanatıyor avuçlarımı
sahte şenlik yoz tozanlarıyla geliyor
büyümsü boşluğunda senin
gergefine işlenmiş iki siyah lal yakut
dokun ses tortusuna gecenin
ihaneti kabuğundaysa sırrın *saklı su*
alıp başını giden ben'in kor emilimini anlatır
kristal kemerlerin SIZISI
kuzey taraçasıyla kent ellerinden almıştı onu
sümbül yağmuruyla onardığından beridir
kendini
bu algın iklim
kumral burukluğuyla bitik heykellerini anımsatıyor bana
ve
taç yaprağında yok oluşun korkunç neliğini.
beklemekten öylesine yorgun düşmüştü ki bedenim
sağır yazgısını anlamak için sevişirken mistik ahenkten
esip gelen
yangıyı ve çıplak taşların bohemini bütün gürültüsüyle
hissederdin.
ah karanlık ayetlerini indirdiğin yeryüzü şarkıları gibisin
bir önemi yok upuzun gecikse de yelkovansı bekleyişler
bir önemi yok sadece eziyorum eskil anları
unutkan gözlerimle
şüphesiz sana sarılmayım
bütün gün iğreti noktalarından geçtim
alın yazısı limanların.
bütün gün mabetlerdeki gömütsü suskuyu ellerinden
onların kayıp sisinden ipeğin nefret kozasındaki
çözülüşünden dinledim
donuk madensi nefesini bir de
soğuk kanın dolaşımı gövdeni harelendirdikçe
kâhin bakışlarını üzerime çevireceksin ve sonsuz
düş başlı gezegenden sırça kovuğa demirleneceğiz
fısıldayarak Medusa'nın muştusunu çıplak taşlara

Selim MURTAZAOĞLU

DARWIN – DARBE

Yarınımızın olmayacağını bana hissettirmek
Evrime inanmayanlara devrimi anlatmaktan beten
Biliyorum...

Yayın Yönetmeni	: Ramis Dara	Katkı Payı	: 25 TL.
Produksiyon	: İhsan Üren, Z. Ersin Erdem, Yalçın Oğuz, Halim Çiftçi.	Posta Çeki ya da Banka hesabı:	Ramis Dara adına açılmış; 6025702 numaralı Posta Çeki hesabı ya da Garanti Bankası Mudanya şubesi (1050) Hesap No: 6989317 IBAN: TR 35 0006 2001 0500 0006 9893 17
Yayın Adresi	: İncirdibi Sok. Baysan Sitesi No 6 C Blok D. 7 Güzelyalı – BURSA	Baskı	: Akın Erim Matb. Hocalızade Cad. 7/27 Setbaşı – BURSA
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü	: Tülay Elal Muş (Barış Mah. Adalet Sok. Adaletkent Sitesi H Bl. D: 3 Nilüfer – BURSA)		
Yazışma Adresi	: PK 68 16361 Ulucami – BURSA		
Yayın Türü	: Yaygın süreli yayın. ISSN 1305 – 7685		
E- Posta	: akatalpa@hotmail.com		

Ocak 2000'de Bursa'da Ramis Dara, Melih Elal, Serdar Ünver, Ali Özçelebi ve arkadaşları tarafından kurulan şiir ve eleştiri ağırlıklı aylık edebiyat dergisi *Akatalpa* (www.akatalpa.org), şair ve yazarlarının bağışladıkları telifler ve bazı şiir dostlarının sürekli katkısıyla yayımlanmaktadır.

